

# llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

L'Exèrcit de l'Est té concentrada tota l'atenció del món antifeixista. Estem segurs que sabrà complir el seu deure.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ  
Carrer de Barcelona, 18 — Telèfon 2.º 222

ANY III

Mataró dilluns 11 abril 1938

NUM. 535

NÚMERO SOLT: 15 CTS  
SUBSCRIPCIÓ: 2.50 PEsSETES MEE

Crònica del Tibidabo

## Vida i mort d'una raça que no fou ària

El Tibidabo és una muntanya plaçada i benigna. És el mirador de Barcelona que controla la vida de la ciutat a través de les escumes de llum que vacil·len en la ratlla cenyida de la mar.

Abans el Tibidabo tenia l'encís de les novel·les d'amor i dels records sostrets del nostre trànsit infantil. De bracet amb la xicota, aspiràvem els perfums de la farigola i del romaní, tot apurant les cigarretes de bon tabac que els diones estanquers ens oferien per pocs cèntims.

La guerra ha vestit el Tibidabo de un miratge nou. Aquell oreig de la pau enyorada que cercava els sentiments i els perforava d'inquietuds aromàtiques com si la vida es captin-gués de joloses revifalles, ja no promou un llenguatge de contorns exquisits ni ens dóna opció a un lleuger maís de poesia.

Hem anat al Tibidabo i ens ha corprès el seu faranà ombrívol i fugisser. Les ondulacions de la pineda, amb els seus arcs corpulents i massissos, s'han esvaït. Només copeu la calba immensa, la monstruosa i esta pelada de la muntanya dels nostres records. Què s'ha esdevingut?... Un gemec contingut ens erica l'emoçió que sentim. Quatre núvols, formant esquadreta, passen per damunt nostre, en vol d'observació. El gemec va adquirint un to planyívol, com si les voltes del cel se'n fessin ressò. Conduïts per un petit pujol, arribem a un pla encerclat de pedres i branques de pi. Davant nostre un esquelet de bosc, amb els braços tallats i un evoranc a la planta. És el pi del gemec. És l'arbre del Tibidabo que la guerra ha deixat orfe de pares. És una víctima d'aquest afany dels que amb una destrucció segresten la nostra riquesa forestal. Roman sense esma, nodrint-se de llàgrimes i de desconsol.

Portats per la curiositat, ens decidim a interrogar el pi sobre les malletes que ell ha sobreviscut en aquest marc pulxant i esplendorós de la nostra història barcelonina.

—Què us passa, company?—diem per tota salutació. El pi ens examina amb un posat incrèdul i desconfiat. Li mostrem les mans buides perquè veïgi que no som dels que amaguem la destrucció...

—Us veig molt entristit... Voldria saber si us han fet objecte d'algun tort...

—Es que no sap tot Barcelona el dolor de la nostra raça?... Es que no coneixeu vós, és que no coneixen les autoritats els crims que hom comet contra nosaltres?... Mireu! M'han tallat els braços... m'han deixat sense pell... I demà vindran per tallar-me el cap...

Involuntàriament se'ns escapa una exclamació... El subconscient brolla amb espirals de sang. És possible que el crim es dosifiqui amb destil·lacions d'aquesta naturalesa?

—Allí Les escenes que he hagut de contemplar...—segdeix dient el nostre company—.

—Però, que no hi ha vigilància per açí?...

—Vigilància?... Els que fan llenya del nostre cos no temen res... Hi ha mil trucs per escapar de la vigilància... Per altra part, les autoritats no han pres mesures prou enèrgiques... Mireu... Allà dalt hi ha una família que s'ha instal·lat en un marge del camí i ella sola ha executat centenars de pins, familiars i companys meus... Carreguen els troncs amb tota impunitat, i tras, tras, cap a Barcelona... Ningú no els ha dit res fins a la data...

—La talla abusiva de pins continua amb la mateixa intensitat d'abans?—preguntem mentre arriba a les nostres oïdes el colpeig llunyà d'una destrucció.

—Pobres de nosaltres si fos així... Sortosament ha minvat molt la visita de botxins... I la causa rau en que ja no resten gairebé pins per a tallar... Haureu observat que a les voreres dels camins no han deixat un sol arbre... Els tocaterdans que arriben ara s'entretenen a torturar la soca, la supervivència dels meus germans de raça...

—I què diuen?... Els heu sentit parlar alguna vegada?

—Què diuen?... Doncs... què han de dir!... La majoria s'expressen amb el verb comercial dels negocis en perspectiva... Altres insinuen la possibilitat d'un intercanvi que els llevi de preocupacions domèstiques... Són insignificants els que vénen per necessitat... Hi ha l'excepció d'una pobre vella que respectava els arbres i tallava només branques seques dels esbarzers...

—I vós, com us vareu deixar torturar?

—No tenim defensa de cap classe, company... Es varen enfilir a la meua esquena, tres xicois joves, brandant unes destrals enormes... Abans d'una hora, ja m'havien tallat totes les branques, tant de dalt com de baix... In tentaven decapitar-me, però un dels criminals, digué, irònicament: «El cap no li tallem. Altrament, no podria respirar...» Però avui he sentit la conversa de dos mlyons i he cregut endevinar que parlaven de mi... No hi ha salvació possible...

El pi sanglotà amb molt de sentiment. Sojarem al nostre entorn la desolació d'unes despulles sacrificades per l'avarícia d'uns homes sense consciència.

El Tibidabo, aquest mirador exuberant de les nostres riqueses ciutadanes, ha estat el camp d'operacions de la Cinquena Columna. D'altra manera no podem qualificar aquests subjectes desaprensius que es vanen d'un antifeixisme que no practiquen. La talla de pins ha assolit proporcions alarmants. I les declaracions del company del Tibidabo, les paraules del pi que hem interrogat, són una acusació als qui, podent-ho fer, no han impedit aquesta invasió de la nostra riquesa forestal.

Cal actuar ràpidament i amb energia. Les autoritats no poden tolerar unes activitats il·legals, que perjudiquen la guerra i malmeten un tresor que arreu del món és considerat com un dels més valuosos i apreciats.

JOAN VALLESPINÓS

(Del Servel de Premsa de la «Federació Comarcal de Catalunya»)

Barcelona 30 de març de 1938.

## CONYACS

diferents marques

CONFITERIA BARBOSA

## Avis als Subscriptors

A partir de la pròxima edició, i mentre durin les actuals circumstàncies, LLIBERTAT serà repartida als nostres subscriptors al matí, procurant ampliar la nostra informació amb les notícies que es rebïn fins a darrera hora de la nit.

Per tant, la propera edició serà repartida dimecres al matí.

## Federacions Locals de Sindicats U.G.T.-C.N.T.

Per tal de donar compliment a l'acord prè per ambdues organitzacions, cal que tots els afiliats compresos en les lleves 28, 27 i 26 de l'exèrcit de terra i 27, 26 i 25 de Marina, passin a inscriure's a llur respectiva Federació Local per a formar part dels 100.000 combatents que ha demanat el Govern de la República.

Els afiliats han d'adreçar-se a la Casa Confederal els de la C.N.T. i a la Casa del Poble els de la U.G.T., tots els dies de 9 a 1 del matí i de 3 a 7 de la tarda.

El termini d'inscripció finirà el proper dia 18 dels corrents. El que no hagi efectuat la seva inscripció en la referida data haurà d'atenir-se a les conseqüències i se li aplicaran inexorablement les sancions prèviament acordades de conjunt per les dues Federacions.

Igualment poden inscriure's voluntaris, indistintament, tots els afiliats de 18 a 45 anys, per assegurar i si és possible superar la xifra que es demana.

Per les Federacions Locals  
ELS COMITÉS EXECUTIUS

Mataró, 10 d'abril del 1938.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

## La crisi francesa Informació local

### Llista del nou Govern

PARIS.—A dos quarts de tres de la tarda d'ahir, el senyor Daladier manifestà als periodistes que havia quedat constituït el nou Govern francès, de la següent manera.

Presidència del Consell i Defensa Nacional, Daladier (radical socialista).

Vicepresidència i Coordinació, Chautemps (radical socialista).

Justícia, Reynaud (Aliança Democràtica).

Interior, Sarraut (Radical socialista).

Estat, Bonnet (Radical Socialista).

Finances, Marchandau (Radical Socialista).

Colònies, Mandel (Aliança Democràtica).

Obres Públiques, Frossard (Unió Socialista Republicana).

Treball, Ramadier (Radical Socialista).

Agricultura, Queille (Radical Socialista).

Comerç, Gentin (Radical Socialista).

Comunicacions, Jullien (Radical Socialista).

Sanitat, Rucart (Radical Socialista).

Aire, La Chambre (Radical Socialista).

Marina Militar, Campinchi (Radical Socialista).

Marina Mercant, Chappdelaine (Esquerra Republicana).

Instrucció Pública, Zay (Radical Socialista).

Economia Nacional, Patenotre (Unió Socialista Republicana).

Pensions, Champetier (Demòcrata Popular).

En el nou Govern, integrat per treze radicals socialistes, dos representants de la Unió Socialista Republicana, dos d'Aliança Democràtica, un d'Esquerra Radical i un del Partit Demòcrata Popular. No han estat nomenats subsecretaris.

### DIETARI

Les circumstàncies manen. Miteu si és així, que nosaltres, que no hauríem dit mai que LLIBERTAT hagués d'arribar a ésser un diari del matí, ara ens hem d'acomiadar com a diari del vespre—deis nostres lectors.

Es igual. Potser el fet de venir la premsa de Barcelona en aquella hora restarà quelcom d'interès a LLIBERTAT. També pot donar el cas que sigui el contrari, perquè és sabut que, d'un temps ençà, durant el dia les agències d'informació no poden transmetre'ns notícies de gran importància sobre la guerra, degut a la norma del Ministeri de Defensa Nacional de donar el comunicat oficial a la nit.

No és un caprici. Ja hem dit que les circumstàncies manen, i la decisió de convertir LLIBERTAT en diari del matí l'hem presa després de vuit dies de fer el tiratge valent nos de la tracció de sang en lloc de la mecànica, la qual cosa té molts inconvenients, tots ells superiors al que representa l'esforç d'uns operaris que s'han d'agafar al volant amb tot l'entusiasme després d'acomplir llur treball habitual.

El lector sabrà fer se càrrec que ens hàgim vist en el cas de prendre aquesta determinació que trenca el seu costum de cada vespre. Esperem que no serà per molt temps.

Per altra part, els qui redactem LLIBERTAT procurarem omplir aquesta llacuna, posant tota la devoció de què som capaços per a superar el nou obstacle que ens crea la situació amb la manca de fluid elèctric.

La sublevació militar feixista del 19 de juliol ens portà a la redacció del diari per fer una feina positiva al servei de la democràcia i de la revolució. No hem acabat la nostra missió encara i, com el bon navegant que no es mou del pont de comandament mentre hi ha perill, seguirem al nostre lloc orientant i encoratjant l'opinió antifeixista, tant si LLIBERTAT surt al carrer el vespre com el matí.

Que el que ens interessa és el triomf de la causa del poble i per aquesta premissa estem disposats fer el que calgui.—P.



**NOTA IMPORTANT.**—Els Comitès Executius C. N. T. - U. G. T. als Sindicats i Organitzacions.—*Havent-se decretat pel mitjà del Govern l'incorporació a files dels inclosos en les lleves mobilitzades en el termini de 72 hores, tots els Sindicats i Organitzacions tenen el deure de portar dintre el termini assenyalat, la relació dels compresos en el repteit Decret.*

Mataró, 9 d'abril del 1938.

**MORALES PAREJA — XERES**

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Pareja

CONYAC JULIO CÉSAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

**UNA NOTA DE «MUJERES LIBRES».**—Se'ns prega la publicació de la següent nota.

«La verdura i l'especulació. — Al company de Proveïments o a qui pertoqui. — Quelcom difícil és per a tots els mortals d'aquest poble el segon «misteri» que és el de la verdura o sigui l'especulació per part d'alguns que segurament són els que venen la verdura a preus irrisoris i que per ésser-ho sobrepassen de la taxa establerta i per a burlar la dita taxa no porten la verdura al mercat. Com van a portar-la si se'ls permet vendre-la en la seva pròpia casa en lloc d'obligar-los anar a la plaça a vendre-la i d'aquesta manera especular amb el menjar del poble i al mateix temps fer-se rics i burlar-se de les autoritats que posen les taxes.

¿A qui pertoca acabar d'una vegada amb els que comercien amb el menjar del poble?

«Per què les autoritats es deixen burlar i no posen remeja a aquestes anomalies?»

Seguirem preguntant fins veure si es fa justícia.»

Per 50 cèntims poden fer un bon dol  
sequil, amb

**ILURENS**

posire matoron!

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per **PASTISERIA BATET**.

**SUBDELEGACIÓ MARÍTIMA DE MATARÓ.** — Pel present es fa públic que els inscrits de Marina pertanyents a la lleua del 1928 deuen presentar-se urgentment al C.R.I.M. número 16 de Barcelona, per a ingressar a l'Exèrcit de Terra.

Mataró, 11 d'abril del 1938. — El Subdelegat Marítim, **Antoni Giménez**.

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA

CONYAC JULIO CÉSAR

de la casa xeressana

**MORALES PAREJA**

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

**DIRECCIÓ GENERAL DE PROVEÏMENTS.** — El Delegat Comarcal del Maresme posa a coneixement de tota la Comarca del Maresme que el proper dimarts i dimecres d'aquesta setmana a la tarda, es repartirà gratuïtament per a tots els infants menors d'un any i als vellets que vertaderament en tinguin necessitat, una petita quantitat de sucre i llet en pols.

Aquest sucre i aquesta llet en pols és un donatiu que la Direcció del Govern de la República ha fet al Delegat d'aquesta Comarca.

El lloc on s'efectuarà el dit repartiment serà al carrer de Rafael Casa nova, abans Sant Isidor, n.º 16.

Només seran atesos els casos avalats per l'Ajuntament, Assistència Social i l'Aliança Matoronina.

**ALCALDIA CONSTITUCIONAL DE MATARÓ.**—Disposat per la Supremacia que els Inscrits de Marina

pertanyents al Reemplaç de 1928, ingressin al Servei de l'Exèrcit de terra, segons notifica la Subdelegació Marítima del Districte de Mataró, deuen els referits Inscrits a l'Armada, presentar-se a la major breuetat en el Centre de Reclutament, Instrucció i Mobilització número 16, Dependències Militars, Passeig de la Pau, Barcelona.

El que es fa públic per a coneixement dels interessats i compliment de l'ordenat.

Mataró 11 d'abril del 1938.—L'Alcalde, **Ramon Mollist**.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per fer un present de bon gust.

**AJUNTAMENT DE MATARÓ  
Conselleria-Regidoria  
de Finances i Proveïments  
AVIS**

Demà dimarts, dia 12 dels corrents, a les hores de costum es posaran a la venda monedes als establiments d'aquesta ciutat, repartint-se a raó de 100 grams per familiar i al preu de 2'20 pessetes el quilo.

Mataró, a 11 d'abril del 1938. — El Conseller-Regidor, **Josep Calvet**.

**MANÇANILLA «LA MAJA»**

**XERES FINÍSSIM «PETRONIO»**

**MORALES PAREJA — XERES**

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

## Informació del dia

### Barcelona

#### Comunicat oficial d'anit

##### EXERCIT DE TERRA

**EXERCIT DE L'EST.**—L'enemic, sobre el marge esquerra del Segre, protegit per intensa preparació artilleria, amplia fins la Ràpita el cap de pont de Balaguer, quedant contingut per les nostres tropes.

En la carretera de Gandesa a Tortosa, les nostres forces resisteixen els insistents atacs facciosos.

La nostra artilleria pogué batre amb molta eficàcia, posant la en fuga, a una companyia rebel que creuava la carretera de Morella a Garumba.

En el sector de Vallbona, foren rebutjats tres violents atacs, sense que fos possible tallar alguna infiltració enemiga, aconseguida a costa de grans baixes. Igual ocorregué en la zona de Los Alques vèrtilx Espadella.

**DEMÉS EXERCITS.** — Sense novetat.

##### AVIACIÓ

Les bateries antiàeris de Llevant varen abatre un avió italià tipus «Savoia», que calgué en territori enemic. Les nostres tropes pogueren comprovar que l'aparell quedà destruït.

En la nostra rearguarda, Vinaròs ha sofert un nou bombardeig, i a Artesa de Segre, Bellcaire de Urgell i Agramunt els avions facciosos, a més de bombardejar, feren metrallaments.

#### Telegrama d'adhesió

L'alcalde de Barcelona, Hilari Salvador, ha rebut un telegrama d'adhesió dels regidors comunistes del Consell Municipal de París i dels Procuradors comunistes del Departament del Sena en el qual es protesta també de la política de no intervenció que tolera i afavoreix el proveïment dels rebels.—Fabra.

#### Notes de Justícia

El Tribunal de guàrdia especial ha vist la causa contra Llicarrega Gofit, la qual ha estat condemnada a mort. Ha estat nomenat magistrat del Tribunal d'Espionatge i Alta traïció Joan Pablo Garcia.

Per presidir el Tribunal Popular número 2 ha estat designat Josep Branquer.—Fabra.

#### Visites

El President del Parlament de la República ha rebut la visita del ministre de Comunicacions, Giner de los Ríos i del diputat socialista Lloplis.—Fabra.

## Obriu comptes lliures

Els comptes lliures no estan subjectes a intervenció de cap mena.

## Utilitzeu el xec barrat

Es el distintiu modern del comerç ben organitzat.

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

## Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONE DE PARIS

MATARÓ

B. Durruñi (St. Agustí), 55

Dimecres, de 11 a 1. Dissabtes, de 5 a 7

BARCELONA

Provença, 185, 1.º, 2.º entre Aribau i Universitat

De 4 a 7 tarda

TELEFON 72554

### Notes de la Generalitat

El conseller de Governació, Sbert, ha despatxat assumptes de tràmit i ha rebut diferents visites.

El d'Obres Públiques, Serra Pàmies, ha rebut entre altres visites la d'una comissió d'obres de la fàbrica de ciment La Serrallena, la qual ha ofert al conseller intensificar la producció, la qual serà augmentada diàriament en 15.000 o 20.000 quilos, els quals seran posats a disposició de la Generalitat per a la construcció de fortificacions.

El generós i exemplar oferiment dels obrers ha merescut tota classe d'elogis.—Fabra.

### Estranger

4 tarda

#### La presentació del govern Deladier a la Cambra

PARÍS. — Encara que no ha estat comunicat oficialment es dona com a segur que el nou govern es presentarà a la Cambra el proper dijous. — Fabra.

#### Greus desordres a Tunís

TUNIS. — Grups armats intentaren assaltar el Palau de Justícia atacant la guàrdia. De l'intent d'assalt resultaren un individu de la guàrdia i 8 d'altres ferits. Els assaltants tingueren 8 morts i 40 ferits.

Han estat practicades 70 detencions d'individus que portaven arma sense la llicència corresponent.

La gravetat de la situació ha requerit la proclamació de l'estat de setge sota el control de les autoritats civils.

Les mesures adoptades per les autoritats han restablert la calma. En el dia d'ahir es registraren solament petits incidents i es practicaren més detencions.—Fabra.

#### El Front Popular de França-Important discurs de Jouhaux

PARÍS. — A Saint Quiln s'ha celebrat un ple comarcal de sindicats. El líder Jouhaux hi ha pronunciat un important discurs afirmant que els polítics que creuen que el Front Popular ha acabat, van equivocats i que

es complirà completament el programa que triomfà en les eleccions o s'anirà a una catàstrofe.—Fabra.

#### Les converses anglo-italianes

PARÍS. — Tots els diaris donen la notícia que les converses anglo-italianes poden donar-se per acabades i que probablement la pròxima setmana es procedirà a la signatura de l'acord.—Fabra.

#### La manifestació contra la política de Chamberlain

LONDRES. — La manifestació organitzada pel partit laborista i els Traders Unions tingué lloc com s'havia anunciat.

Grups feixistes ostentant la creu gamada i vestint camises brunes han intentat destorbar la manifestació.

Els perturbadors han estat acorralats pels manifestants i s'han vist obligats a refugiar-se en cases particulars.

En arribar la manifestació a Hyde Park han parlat a favor de l'Espanya republicana i contra la política de no intervenció Harly, Greenwood, Haford i Cripps.

En la manifestació hi han intervingut més de 25.000 persones.—Fabra.

**INSTITUT DE SEGON ENSENYAMENT.** — AVÍS. — Segons telegrama circular de la Secretaria del Ministeri d'Instrucció Pública, es posa a coneixement dels alumnes de l'Institut de Segon Ensenyament de Mataró que queden suspeses les vacances de primavera, i es reprenen les classes a partir de demà dimarts dia 12 d'abril.

Mataró, 11 d'abril de 1938.—El Comissari Director.

## Capó dels Invalides

### Bon Cooperatiu

Número 470

Els números corresponents, presentats amb tres pessetes, són els següents:

070-170 270-370 570-670 770-870-970.

Mataró, 9 d'abril del 1938.

IMPRESA MINERVA. — MATARÓ